Mai 27
1934
№ 121 (1182)
DEEDE-YDE KOTO
Ceentersojuuziin, 19.

Gazar byriin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

KB(b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMSSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

Başkiir respyyвlike ba Çitiin mozotoi batalsan məriiceedə ilaka

Ijyynide вolko kolkooznig-udaarniguud iin kuralda bykii daabariaa dyyrgeed jireke

Malazaliin keregiigi byke nam, byke namiin bişe alban kedəlməriçəd gartaa abka josotoi (STAALIN)

Təl abalga ba oroonii kampaaniiin teempiigi deeşelyylke

Malazaliin probleemiigi şiidkeke tukai namiin 17-dugaar kuraliin ba nek. Staalinii zaabariiigi bejelyylke kereg bol ma-iin oroonii kampaaniiigi ba təl abalgiigi zəbeer emkidke-en deerees bolno.

Oroonii ba təl abalgiin kampaaniuuud bol malazaliin probleemiigi şiidkeke keregiin ton çukala uçaastag mən bə-eed, nek. Staalinii keleseni „malazaliin probleeme bol eceg-ər aikabtar çukala baigaad, amzaltatai gaar şiidkegdesen ta-aan azaliin probleeme mete ryryyşiin eelzeenii probleeme-mən“ gesen baina.

Ene josoor manai respyyblikiin Aradiin komisaarnariin soveed ba BK (b) Namiin Mozkom bol oroonii kampaani-a təl abalga tukai aimaguudta cag bolzortoni uileen onco-e zaabarinuudiigi egçe, ene kampaaninuudiigi zəbeer em-idkeze, amzaltataigaar əngərgədesenees maliin too tolgoi-i oirokon bolzor dotor oloşoruulza çadagdakiigi todorkoil-o egesen baina.

Manai respyyblike bol Başkiirtai ba Çitiin mozotoi so-ialiis meriicee batalkadaa doogovoriin negen yndesen zyil-eni—„maliin subairaka jabadaliigi usadkaka ba eke bolko-asanii malnuudiigi 100 kubi oroondo uruulka“ gesen bai-a baina.

Getele, respyyblike dotoroo oroonii ba təl abalgiin kam-aaninuud ton muugaar emkigkegdesen bəgeed, aimaguu-iin nam soveediin emkinyyd bol ene kampaanida opiratiiv-o ketəlbəri egelgyi, eeree byteke josoor əngərgəzə baina.

Burmongoliin mozkom bol enyyn tukai main 14 nii-der togtoomzo gargaza, respyyblike dotoroo oroonii ba təl-balgiin kampaaniigi ton kangaltagyi geze temdegleed, ba-al onco ile zaabari egesen baina. (Ynen soninii main 23—ii dugaarta yzegtii).

Ene şiidkekii çanartai kampaaniiin eeree byteke josoor-əngərçe baisaniigi gerçelke faagtanuudiigi kelebel: Main 20-iii medeegeer byke respyyblike dotoroo (17 aimag) eberte-omo mal 11,5 kubi bukada orokon, gyyn aduusad 14,5 ku-i azargada oroson, koni—jamaan 6,1 kubi, gakai 5,8 kubi-oroondo oroson baina. Ynen deeree oroonii kampaaniiin goi-sseb bol yni dyyrsen baika josotoi baisan aad, ajaar main-0 kyrter iime baakan proceentenyyd baikani ton teseşegyi-ai.

Mən mnin 20 nii medeegeer təl abalga jamar bainab-ekede, bykii respyyblike dotoroo təsəbiin josoor 27755-gyyn tərəkə josotoi aad, 3,171 tolgoi gyyd təresen, 123081-mieed tərəkə aad, 32935 yneed təresen, 168,589 koni ja-naad tərəkə baisan aad, 85,716 tolgoi təresen, 147,415 ga-aigaas 6141 tolgoi təresen. Enyynees ykeseni gekede, una-ar 899 tolgoi, tugal 2758, kuriga-eşegen 4772, porşonko-1108 tolgoi. Enyyneeе gadna dutuugaar garsan təlnyydiin-oo aikabtar jike.

Enyynees bolkodoo nam soveediin emkinyyd bol ma-lazaliin keregiigi tariligiin kampaanitai kolbuulan jabuulza ça-laagyi bəgeed, oroonii kampaani urgaca tarisantai adali, təl-abalga bol urgaca kuriaalgatai adali udka çanartai gedegiigi-egnesen ygei bolno.

BK (b) Namiin Təb Kəmiteed bol manai respyyblikiigi-SSSR dotoroo negen mal azaliin baaza bolko josotoi geze-diregtiiv egesen bəgeed, manai Buriaad oronii yndesen azal-ai bol mal azal bolko tula, aradiin bykii azakuin problee-miin yndesen bolko malazaliin probleemede iimeer kandaza-aika geeşe ogto bolkogyi.

Iimees namiin emkinyyd bole ne cag darui kemzeenyy-diigi abça, oroonii kampaaniiigi ba təl abalgiigi kyn byriin-eermiigi daagça, kolkooziin tyryy, brigadiir, zvenovood ge-e metenyydiigi kariuucalgataigaar emkidkeke josotoi.

Enyynii kamtaar oroonii kampaani ba təl abalgiigi sai-aar əngərgəçediigi şagnaka ba maliigi subairuulagçad təl-ykyylegçediin azalta ederеesеni kasaka geke mete tukai-mozkomiin ba AKS iin togtooliigi bejelyylen keregleke çu-ala.

Respyyblikiin kolkooznig udaarniguudiin 3 dugaar ku-al bol kedəlmeriiceed tariaanii pooli ba maliin azal deere yr-gelzelkeer kelcezə tarasan baika bəgeed, odoo ijyyni sara-da dakin cuglarça kiisen kedəlməriingee dyn gargaka baina.

Iimees ene kuralda ulam jike ilaltanuudiigi dabaza ba-şine udaarniguudiigi elsyylze jirekiin tula temeceke keregtei.

Başkiiriin respyyblike ba Çitiin mozotoi məriiceedə ila-za ğarajaa!

MEDEECEL

Ijyyniin 20 do Deede Yde kotodo BK (b) Namiin Buriaad Mongol moziin II dugaar pleenym doro dursagdasan kelceke zyilnyydtəlgeer zarlagdaba;

1. Tariligiin dyngyyd ba kuriaalgiin kampaaniiin zoriigo. (Iledkelçe nək. Jerbaanov)

Malazaliin tukai X dugaar moziin namiin konfereenciin şiidkeberiigi bejelyylsenii jabaca tukai Selengiin, Agiin, Mukar Şiberiin ba Zakaaminii aimaguudiin BK(b) N-iin aimagiin ko-miteednariin sekretaarnuudiin iledkelnyyd.

(Iledkelçed nəked: Maragtaajev, Polikaarpov, Jaalov ba Danşiinov gegçed) 3. Emkidkelgiin asuudalnuud.

BK(b) Namiin Burmozkomiin sekretaar Jerbaanov.

dutuunuudaa şuud usadkaka

(Manai tuskai biçegçees)

Aga. Alkaniin somonii „Staalin“ kolkooz bol 1931 ondo „Əbzəgəjee“ geze gazarta togtoson baina. Ene saja tus kolkooz bol „Buri aad“ geze kolkooztoi negedeze, negen tomo kolkooz bolood, bykii baidalaa emkidken tabiza baina.

„Staalin“ bol 1933 onii nuurta malaa sainaar karaza, 13 proceente nemeesen baina. Negee „Buri aad“ kolkoozni malaa 6 proceente nemeesen baina.

45 tolgoi gyyd azargada oroko təsəbtei aad, odco bodoto deeree 12 gyyd azargada oroson bəgeed, moncogor targan 2 azargatai.

Koni-jamaanda oroonii kampaa ni ekileegyi baina.

Geşyyd bol jamar maliin kedii ni eder bukada oroson ygeigi medeze ba temdegleze baidag baina. Feermiin 142 yniedüigi garaar oroondo uruulka təsəbtei baibaç, bodoto deeree garaar or oondo oronogyi. Iimees zarim yneedüin oroondo oroson ygeigi temdegleke argagyi. Ene bol azal iin emkidkeliin tiimel sain bişees bolno.

Geşyyd bol daaza abasan malaa 100 kubi oroondo uruulkabdi geze ujalganuudiigi egeseen baina.

Oroonii kampaaniiin udka çana rigi saitar oilgozo, mal azaliigi kegzyylke keregiin suuri geze medeed, tariligiin kampaaniaas du tuugyi sanalaa tabisan baina. Bu-ka, azarganuudaa kubaaza, 100 tolgoi malda 4 buka azarga geze tomilson baina.

Təl abalga

Təl abalgiigi sain beledkeltei geer ugtaza, somon dotoroo urida jabasan kolkooz bolno. Tiigebeç, ebeçenii gemeer mal ykedeg ba təl kajadag jabadalnuud baina.

Təsəbiin josoor ene zilde 215 yniee təryylke baisan aad, 145 tolgoi yniеediigi təryyleed baika daa 27 tugal ykyylsen, 9 tugal dutuugaar garça-kamta 36 tugal korcson baina. Tugaliin baika 5 sain (pieeçentei) bairanuud baika. Narai tugalnuudiin karuul sainaar tabigdasan geze kelekeer bişe. Mal daaza absan kolkoozniguudiin jaaza temeceze baisaniigi zişeel kede: Şolzod Żamsaranii gegçe bol 13 yniee təryylze, 11 tolgoigi təryylze, negeç tugal ykyylengyi karaza baina. Cendeme Gombiin gegçe mən 13 yniee təryylke aad, 7 yniee təryylze, tugalaa cem mal bolgozo baina.

Dolgor Dorzliin gegçe basa 13 yniee təryylke aad, 12 tolgoigi təryylze, 7 tugalaa ykyylsen. Şoizod Badmiin gegçe 10 yniee təryylke aad, 5 tugal ykyylsen baina.

Enyyn tukai kemzee abtaagyi baina.

23 gyyn tərəkə josotoi aad, 2 ni tərəze, 1 unagaa ykesen.

133 tolgoi kuriga abka təsəbtei aad, 129 konin tərəze, 5 kurigad ykesen.

119 eşege abka təsəbtei aad, 189 tolgoi jamaad tərəze, tyynees 2 tolgoi ykesen baina.

Zaiuu maliini dulaan bairaar kangagdasan bəgeed, cag yrgelze ceberlegdeze baidag baina.

Oroonii kampaani

Ene kampaani yker ba aduun da ekilsen baina, synii tavaariin feermede 142 yniеed, kamtalagda san malaas 59 yniеed, emçiin me deliin malaas 75 yniеed-kamta 276 yniеediigi oroondo uruulka təsəbtei aad, bodoto deeree 65 yniеed bukada orobo. Enyynii 12 yniеedni garaar, 53-ni jeiiin josoor oroondo oroson baina. Ene kolkooz bol 7 bukatai.

Yrgelziin brigaada

Malazaliin nege brigaadiigi 37 kynees baiguulagdasan baina, ene ni salbari bolzo tarasan. Salbari byri bol mal ykyylengyi. Sainaar karaka geze ujalganuudiigi abasan azal. Malazaliin brigaadiin 431 tolgoi, kubiiin medeliin 42 konin, 62 jamaan. Maliini kyçen dunda zerge,

III dugaar kolkooznig-ugaarni guudiin kuralda jiresen teleele gçe Erdeniiin Dembe. Zigmediin Norzomo gegçed bol kurai deere abasan ujalgaa ton sulaar əngər geze, kolkooznguudiin dunda idebki ba sanaaçalga gargasan juuma ygei. Zigmediin bol nege tug 1 ykyylsen bəgeed, kuraliigi maliin azal, tariaanii gazar, maliin bairi deere yrgelzelke geze tara san ujalgaa martasan kereg bolno.

Əbəsə kuriaalgiin be ledkel tukai

Ene kolkooz bol 1500 garan gaa cabçalantai bəgeed, odoo cabçalan ariigaka, usalka, maşiina zəbseg zasaka kedəlmeriee ekilbe. Menee əbəsenii 7 maşiina ba 8 morin tarmuur zasagdasan. Ene zilde erte əbəsende orozo, malıın tezeelii gi aguu sain çanartaigaar ba du tamaggyi abkaar təsəbləze baina.

Tus kolkooz bol odoo baisan dutagdalnuudaa jabuud usadkaza, oiriin cagaa çanga çadaltai baida liigi olkuin teleeö temeceze josotoi

Gr. ÇIMEDIIN

Bolşoviig teempe abka

Kori. Dunda-Kudaaii somonii „Ulaan malçan“ kolkooz bol 1934 ondo 106 yniee təryylke, baisan aad, 94 tolgoigi təryylze, 2 tugal ykyylbe.

170 koni jamaad. tərəkə baisan aad, odoo 178 kuriga—eşeged baina.

40 gyyd tərəkə baisan aad, 18 ni tərəze, negeç unagan ykee gyi.

Malazal deere baisan 50 garan nasatai kəgşen Ceren Oçoriin ge gçe 3 dakin şagnagdasan bəgeed, kariuucalgadaa abasan yniеedee erkim sainaar karaza, negeç tugal ykyyleegyi.

Bişe yniee saagçad bol oroonii kampaaniigi jabuulka keregte ton saigaraar kandaza baina. Tus tustaa daaza abasan yniеedee bu kada oruulka tukai ezegyi kanda ka şaltagaani bol pravileeniiin zygees doogovor kiize bekilsen jabadal ygei. Yniee saagçadai oiro cagta selgegdene.

Iimees, ene dutagdaliigi şuud usadkaza, Ceren Oçoriin dyreşe lees zişee abça, malazaliigi too ba çanariin talaar saizaruulkiin tu la temeceke keregtei.

Kolkooziigi ketelbərilegçed darui opiratiivno ketəlbəri ege gtii.

C. Delegiin

Kortonii gryypiigi eris katuugaar keseeke

(Manai tuskai biçegçees)

Aga. Alkaniin somonii „Bolşoviig“ kolkooz bol maliin təl abalgiigi gaikaltai muugaar abça baina.

Ene zilde 509 tolgoi tugal abka josotoi baisan aad, 354 tugal abça enyynees 76 tolgoi tugal ykyylsen, 47 yniеed tugal kajasan baina.

411 tolgoi kuriga abka təsəbtei aad, odoo 397 tolgoi abça, enyy nees 52 kurigad ykesen, 9 kurigan dutuugaar garsan baina.

357 tolgoi jamaa təryylke aad, 267 eşege abça, enyynees 12 tolgoini ykesen, 7 eşegen dutuugaar garsan baina.

76 tolgoi gyyn tərəkə baisan aad, 23 ni tərəze aduuçanii sainii açaar negeç unaga ykeegyi.

Ene muukai jabadaliin uçar bol korotonii beləgemiin aalikan jabuulgiin yre mən. Tus somonii tyry Gendenii, „Bolşoviig“ kolkooziin tyryy Dugarzab Bazariin, ene kolkooziin azaligi daagça Damdini, malazaligi daagça Eldeniiin temərçe darkan Dugarzabiin, san za sligi daagça Şoiboonii (urida bee jabasan niudargan) ede niuurnuud bol tərəkə malda ba narai təlde yzesen, muukai utaatai əbəsə zori-uuta idyylze maliigi təl kajuulsan ba narai təlnyydiigi ykyylsen baina.

Tus somonii tyryy Gendenii geg çe bee niudargan Şoiboonii kyrigen bolko tula kamtarza gryype bolood, „Bolşoviig“ kolkoozigi unagaaka geze baisani ynen azal.

Edener bol əbesə cabçalgiin yje de əbesəe zoriuuta yzeesen baika jum. Odoo bolkodo tere əbesə tərəke malda ba narai təlnyydtə eg çe, sain əbesəe subai malda cem idyylze duusasan baina.

Ene gryype bol odoo kinaltada abtasan baina. Gadna, kabariin ta rilgada morinii tezeel beledkeegyi baisan, ovioos ygei yzengir əbəse moridtoo ekedeni koro kiikees bişe juuma ygei. Moridni Cəm esenkei. Enyyn deerees tarilgaa 10—12 konogto dyyrgeegyi baina.

Təliin baika baira ygei. təlnyydni tomo maltai kamta baidag bai na. Mən tərəkə yniеed bişe maltai kamta baiza, teddee tərəde baika jum.

Ene gryypiigi aavguusta 7 nii kuuliin josoor keseeküigi respyybliikiin prokuroorte yzeeke keregtei.

Grigoori Çimediin

2 azarga aşaglagdanagyi

Kori (telegraama) Acagadiin somonii Dabaagiin nerənzete kolkooz bol mai sarun ekinde gazar tarila alangiin komisarıadaas acarsan tomo yylteriin 2 azarganuudiigi ogto aşaglanagyi. Mənee oroonii kampaaniiigi tasalduulza baina. Təsəbiin josoor 45 gyyd azargada oroko josotoi aad, oroidoo 5 gyyd azargada uruulagdaba.

Kolkooziin ketelbərilegçed jamarç kariuucalgagyi ba opiratiivno ketəlbəri egeegyi.

Kemzee abagtii.

Radniin.

Soc, mal azaliigi gartaa abasan komso moolçuudaas zişee abka

Selengiin aimagiin Burgaltain somonii „kalliniin“ kolkooziin mal azaliigi daagça komsomooliin ge şyyn Dorziin gegçe bol, nek. Staalinii zaabari tus todorkoi zaa bariigi bodoto kereg deere bejelyylze baina. Odoo kabar tus kolkooz bol, 258 yniee təryyleed negeç təl ykyylen ygei, 100 % kamagalaza abasan baina.

Mən Içe-tiin somonii „komintərna“ kolkooziin mal azaliigi daagça komsomool Dorziin Ž. geg çiin zəb ketəlbəri doro tus kolkooz 75 tolgoi tugal 425 kurigad ba 15 unagaiigi negiigç ykyylengyi abça ygei. Ene ziliin təliigi 100 % ababa abça, soc, mal azal tukai nek. Staalinii todorkoi zaabariigi bodo deere bejelyylke jabadal da orogtii.

Som—Gan

Zambiin gegçe koniçod iigi urina

AGA. Urida-Agiin somonii „VOROŞILOV“ arteeliin koniçon ŽAMBIIN SYKE gegçe bol ynekeree bolşoviigiin josoor socialis malazaliin teleə temeceze baina. Žambiin gegçe 779 koni təryylze 783 kuriga basan, enyy niigi 99,9 proc. mal bolgozo abasan ŽAMBIIN gegçe daaza abasan malaa ykyylengyi sain ar karaza jabasanii tula malaar şagnagdasan baina. Nek. Žambiin byke re-pyyblikiin koniçodiigi maliin təliigi ykyylengyi abkiigi urina.

Gr. Çimediin

Tarilgaa oiriin ədəryydte dyyrgeke

Manai respyyвlike Çitiin mozoos uridçalan tyryylseer

Abasan teempee byri çangadkaza, tarilgiin çanariigi saizaruulka, Çitiin mozotoi məriicəədə tyryylze garka

Çitiin moziin kolkooziin seegtor

1933 onii 20 V	1934 onii—20-V
119,741 ga—31,7 %	275,259 ga—79,6 %

B-Mongoliin kolkooziin seegtor

1933 onii 20 V	1934 onii 20-V
104,115 ga—28,8 %	290,121 ga—81,2 %

Çanariin talaar zigşyyritei muu

(Manai tuskai biçegçees)

Aga, Əreenəin som. „Komintern" geze arteel bol odoo kabariin tarilgiigi oiro şadar suugaa kolkooznuudaas uridçalan gycedkebe geze, somonii soveed, nam—komsomooliin emkinyyd ba M. T. S. S tee aikabtar sainaar karagdaka yzegdeltei baisan aad, ene ilaltiigi ton nariaar şalgagdaagyi deerees, mənəə bolkodo, 200 tukai ga ertiin tarilgajaa main 5 da 100% toogiin talaar gyicedkesen bolboç, çanariin taliigi abça yzebel: Tyryyn tarisan şiniiceni urgaza lkilkedee—seejelçig jabasan Ivaan Likaanov gegçiin buzagai koirog jabasanii yreni adag 5 ga poolini mənəə boltolo tariaanin bultaigaa ygei „gazar deere subarızı goozo son kebeeree" baina.

Basa 45 tologoi aduuniin 3,4 səni pooli deere maltaza konoson mai 18-19-nii ədəryydte 20-30 tologoi ykernyydni ədər byri poolin deere tariaagaa geşkeze—gemteeze baisan, enyyn tukai tariaanii karuulçan Norzomo Dariimiin (komsomool) untaza ynzesen baika juuma, tarilgiin brigadiir Damdin Samp liin gegçe ene buzagai jabadal bolzo baikada jamarç kemze abaagyi, karin „bi doog toriin spraavkataib, əbeçen bolloob" geze əəriingə kariuucalgiigi orkizorkiood, bişe „brigadiiriigi ologtii" geze kebtesen baina şuu?

Ene zigşyyritei jabadal bolzo baikada tus arteeliin pravleeniç medesen, namiin yyriin darga Nək. Raldiin Ajuurç cokom medesen aad duugai suuza əngereed, mənəə bolkodo, manai tarilgiin poolin deere aimagiin naidalgata nək. Vaambiin gegçe jabaza yzesen juum, basa MTSS direegterç jabasan baika josotoi, tede juunda muu geze keleegyi geze əəə diingəə sokorligiigi bişe kynyydte açaka, gemgyi zon bolko geze aikabtar jikeer oroldozo baina.

Namiin yyriin sekretaar nək. Raldiin bol, kabariin tarilgiin eris çangaar jabaza baisan cag deere negeç şalgaza jabaagyi „Saanca aga" deere amagalan suuza baisan geze cokom medegdəne.

Toogiin talaar gyicedkegdeed, çanariin talaar muu baika uçar bol, juunaas muukai jabadal mən geze, ken bykende ile getele, jaakadaa Əreenəin kolkooznuud ene çukala asuudal deere sokorlig baibaab? Tariaaniigaa poolin deere aduu malaa aduulza baikan eb eşegyi kereg mən bolno.

Aman ygeeree namiin zənkeni şugamiin teləə temecekebdi geze gojoor kelceed, azal kereg deere ni kulaaguudiin nələəndə orzo baigaa oportuniistanarta AK ba A. G K iin zyraas katuu kemzee tyrgen abagtii.

Ç—G

Kynii niyde daldalagçad ede mən

Aga, Karaşiberiin somonii Dabaagiin neren zete arteel bolbol, somon dotoroo baigaa kolkooznuudaas yni togtosonii ba adau mal bolon, maşiina zebsegiinç talaar kezeeç beki tyryyşiin kolkooz mən gebeç, mənəə jabuulza baisan azal kədəl məriigi bodoto deereni abaad yzebel, ebseş gyi muugaar emkid kegdesen ba çanartai juuma kiideg ygei baina.

1934 onii kabariin tarilga 107 ga tarika təsəbtəi aad, tyynee arai kan geze main 13 nii ədər gyicedkebe, tarisan poolin deereni jabaza yzekede 15 ga şiniiceni şoroi deeree seejelkeer kajaad orkison baina. Tyyniigi morin boronoigoor dakin boronoilogdobo.(?).Ken tere şeejelkede jabaab gekede kolkooz do orokoos urida batraag jabasan D.D. Cerenii gegçe baika juma. Enyyniigi gynzegi geer karaad yzeke jum bol, ynendee. Cerempiliin Zambaa Dorziin terəsən kybyyn baina şuu. Tere bol sajakan boltolo Lama jabasan, mənəə katuu daa baritai emçiin azaltai, urida nojonç jabasan kyn baika, iimees batraag jabasan gekede endyytei bolno

Tarilgiin brigaadiin B. Namsarain gegçe bol, aman yge deereeseni aikabtar idebkitei kyn geze cokom endyyrçe bolkoor, tyynii kiize jabasan azaliigi ba caagaad yzekede mən angiiin daisanii aagin a bişe kajaa geze sanakaar baina şuu. Juub gekede? seejelkeçen D.D. Cerenii gegçiin zorioon muugaar tariaagaa kajaza jabakada, negeç kaikaraagyi, karin əərəə yeseni gee tariaanii çirelgiigi saatuulaad, 2 ga kajaka cagiigi demii ykyylsen ba 2 ga zaloogto 96 kiilo şiniiciin yrese kajuulaad baisanaa medegdesen baina. B. Namsarain gegçiin kariuucalgada baisan 48 sarnuudni tarilgada 2 edər jabaad baikadaa bygede eberni kolgozo şusan buşkaza jabasan baika jum.

Kamtalsan maliin brigadiir Cengiin Laidab gegçe bol 1924-25 on kyrter kantarvaan naimaa Manzuur aas acarza niutıgiin ygeitei doodo çadaltaniigi nileed məlzəsən, niu dargan bajanuud lama „nojodton" kosloz 1932 on kyrter kolkooziin geşyydiigi do omzolzo jabasan, ynekeeree angiiin daisadiin aaginta ba mənəəç brigadiir baikadaa aikabtar meketei, tyynii kabaatai 20 garan ynieedni tugal kajasan, brigaadni josoçolon emkidkegdeegyi, enyyn tukai şyymzelel kelek de „şyymzelel kabçaka geze kooloigoo zasaza beleken baidag" aaşatai kyn baina şuu?

Ene arteeliin aduuçad, saalinçadni ve ernaarnuud ba çadabaritanii mal azal tukai josotoi zaabari egə kədeni kezeedeç tyyniigi „buruu şaaka, byy muurkagtii geke meteer" esergyyceze badaguud jum, ene bol deere dursagdasan angiiin talaar togtuurigyi, tus arteeliin azaliigi unagaaza baigçadiin tukiradasan bolzo baisan kereg mən.

Deere dursagdasan buzagai jabadaltaniigi oiriin bogonikon cagaa kolkoozoos keezə, „Dabaagiin" arteeliin byke tasaldaliigi usadkaza, ynekeer bolşoviig udaridagçadiigi bii bolgokoni Agiin aimagiin gazariin tasagiin mənəədəriin dai çalkii zorilgo bolbo,

Karaşiberiin bolsoviiguud jaakadaa mənəə kyrter duugai suuza baigaab geze sanamaar baina en yyn tukai aikomiin zygees ankaral tabigtii!

K-G-N

Tarilgiin FROONTOOS

Nykyydiin MTS

Alairiin aimagiin Nykyytskiin MTS bol main 20 kyrter kabariin tarilgiin təsəbəə 95 kubi gyicedkebe.

MTS direegce

***

Bajandain MTS

Ekired Bulgadiin aimagiin Bajandain maşiina traagtariin staancada kabaadadag kolkooznuud main 23 ədər kyrter 5452 gaa paar kagalza boronoilood baina. Tyynees 830 gaa paarni ton şine zerlig gazar kakalagdasan.

Ene bol tus MTS iin kolkooznuudiin beledkeke paariin təsəbiin 65 kubi bolno. 16 kolkooznuud paar kakalalgaa dyyrgezei, caaşadaa şine gazar kagalza bainabdi.

MTS direegce BOOBOLIV

Ulas təriin keltesiin naçaalnig YŞAKOOV

***

Tynkenii MTS

Tynkenii maşiina traagtariin staancada kabaadadag kolkooznuud odoo kabariin tarilgiin kampaaniigi dyyrgesenii syylde paariin kampaaniigi erçemteigeer jabuulba. Mənəə 1400 gaa kakalaad baina şuu.

Sajakan kizaariin emkinyydees tus MTS iin tarilga tuşaaza abkiin tula komiisa jirebe. Tere komiisa bol juun geze togtoobob gebel: tarilgiin çanarani sain moridiin kyceni basa sain, paariin baidalni kangaltatai geze yzebe.

Mənəə bykii poolinuud deere tarilgani zigde saikanaar garça baina. Paar kakalalgiin kazuugaar kolkooznuud bol urgaca kuriaalgiin kampaanidaa beledkeze, maşiinaa zasaza bykii juumaa emkidkeze baina.

A.

Darui kemzee aвka keregyyd

Koriiin aimagiin Çasaaniin somonii „Ulaan Bulag" geze arteel bol 1933 ondo 360 ga paar kagalbabdi geze kuurmag medee kyrgesenii ecesee mənəə paarni jikeer dutaad baina. Basa azalta ədər deere kubaasan 200 ceentnir tariaani dutasan baina.

Ene kolkooziin pravleeniin „nojd" kynii niyde daldalaad suuza baidag tukai „B.M. Ynende" keden udaa biçegdesen.

D.D.

***

Selengiin aimagiin Nojokon somonii „Ulaan Voskood" geze kolkoozdo kulaag Miteb Dorziin yrener orood tarilgada jabaza baisan kojor moridiigi alaba.

Ulaan Tagalcar

***

Mukar Şiberiin aimagiin Budanguudiin somonii Staalinii nerete kolkooz bol odoo kabariin tarilgada 75 ga seejelkeer tarika təsəbtəi aadla, negeç ga taribagyi. Garaar yrese kajagçadni yresee kaikaramza ygeigeer kajana. Tiimeç baika josotoi. Yrese kajagçani ken juumba gekede kulaag C.Z. Cebegiin gedeg bolno.

K. Kəbən

***

Koriiin aimagiin, Anaagiin somonii „Leeniin tujaa" geze kolkooz bol 1933 onii niuurta 100 garan ga tariaa tarisan. Tyynii urgaciigi kubaakada nege azalta ədərtə 3 kiilo tariaan kyrtebe geze sonokoson bəgəəd, cokison tariaagaa ovin deeree apreeli sara gartai kebtyylsen uçaraas tende yrigdeze kuluugdaza koroson deerees oroodoo 1—1 kiilo kyrtebe.

Anaa dolgin

Soveed Kolboon dotor

Urislamza bol kizaar dotor bygede taraagdaba

Irkyytsk 26 (VSROOST) Main 20—da kojordugaar tabanzliiin 2 doki ziliin urislamza baagcaasan mongoneos 47195 mingan təkərigiin juu

155 proc. taraagdan gyicedkegdebe. Kədəlməriçən ba alban kaagçadiin dunda urislamza bol 123,8 proc taraagdaba. Ondoo kotiim zamiin dunda 91,4 proc. Ton sulaar kədee suurinda taraagdaza baina, kolkoozniguudta 65,7 proc. əmçiin azaltanda 20,1 proc. taraagdaba.

Kizaar dotoroo tyryyşiin Meelkombinaad

Irkyytsk, 26 (VSROOST), 150 pyyd talka konog dotor yildeberielke kycetei kizaar dotoroo jike kycetei, teermiin kombinaad Krasnojaarskda montaazlini dyyrgebe. kombinaad bol imagta soveediin yildberiin maşiinaar keregseliigi gyicedkegdebe. dyyren zain galaar kangagdaba.

TASS-iin buruuşaalga

Moskvaa 26 (T). Main 24-nii ədər Fraanciin GAVAS geze telegraafiin aaginstviin medee cekeni bol, „Ameerikaas yys keltei medeeceliin josoor kadaa Japoonii samoliooduud Orosiin debisker deereki dalai şadariin proviinceda dobtolgo kiibe. 1000 kyn aluulaa juma ka, suurin toskonuud sandargagdaba" geze kelene. „Loondonoos Ameerikiin medeecelnyyd" geke kebertei deere dursagdasanda adali şinzitei medeecelnyydiigi mən soninuud tolilno.

Ede medeecelnyyd ekinees eces kyrter bydyylig kardaka sanal geze buruuşaaka TASS dyyren erketei.

Kiliin caana

Nəkəd: Şmiidt ba Uşakoovuudiigi ugtasan bajariin ideen deere

Niyy-Joork 26 (T). Main 13-da Niyy-Joorkodo nəkəd: Şmiidte ga Uşakoov gegçediin jirese niigi ugtuulan bajariin ideelelgen bolbo.

Uul ideen deere keden zuugaad şinzelkii ukaatan, erdem ten bailcaza, olon kyn yge kelezei. Basa SSSR-iin elçen said nak. Trojanoovski yge belebe.

Yge kelegçed kadaa Şmiidte ba Uşakooviin jabuulsan kereg yiliigi, SSSR-iin Arktiikedeki gyiceltenyydiigi gaikan c[...]ze kelebe.

Ameerikiin prizideent P[...]veelt, Gadaada keregiin m[...]ter Keell, Niyy-Joorkiin şta[...]gybernaatar Lemaan ge[...] biçegiin amarçalgiigi n[...] Şmiidte ba Uşakoov geg[...] kyrgezei.

Çiliyyskintenii jabasan [...]zamda zoriuulsan nək. Ş[...]tiin ygiigi sonin biçeg[...] todoor tunkaglaba.

Varşaavada kycetei zagsaal bolbo

Varşaava, 25 (TASS). Varşaavda Teelimaniigi çələəlyylke eriltetei naiman komuniistnariigi caazalkiigi buruuşaan esergyycesen zagsaal ba niitiin esergyycel bolbo. [...]dər Varşaavda, Germaaniin [...] saiduudiin baira bol pol iciin kycete karuultai baiza əngərt[...]

Zaluuçuudiigi kədəlməriəəs gargaza bai[...]

Beerlin 25 (T). Ganoveere geze gazarta nacionaal—socialiistnariin emkiiin kətəibəri bolbol bykii yiledberiiin oron ba alban gazarnuudta 25 nasanaas dooşo bəgəəd, samaga ygei kədəlməriçən ba alban kaagçadiigi kədəlməriəəsəni gargaka ba tyynii orondo bəl[...]təi kynyydiigi agsaza uruulka zakirba. Odoo gargagdagçad zəbkən „azaliin albiigi" dyyr[...] tuskai paasporta abtabal dakii[...]neer kədəlməridə abtaka bain[...]

Syyd воlво

Loondon, 25 (TASS). Kalikyytda (Iindi) ulas təriin niite syydiin proseese ekilbe. 36 kyn bol „Kooroliiin uridaas esergyycegçed geze zemelegdebe. Esergyycegçed bol bykii Iindide zebsegte bosolgo beledkeze baiba. Tus oronii bykii zaka kizaaraarni geşyydiigi elşyyldeg ba buu zebseg beledkedeg niuuca [...] bii bolson, çukala keregtei ju[...]nuudani bol ulasiin alban g[...]nuudaas baalaltiin josoor ab[...] 36 zemetenees gadna syydees n[...] daza baisan 585 tus emkiiin şyyd syydte əgtənə geze m[...]cene.

Japoonii samolioodиud kocorbo

Tokioo, 26 (TASS). Gurban samoliood dalaida unaba. Kojor liootçoguud kocorzo, gurbani kyndeer şarkataba. Ede samolioodnuudiin nege liootçogiin jaasaniçigi [...] medegdene. Urida taikani [...] samoliood butarçaba. Kojor t[...]çoguud arçalagdaba.

Zebsegte tariaaçan Japoontontoi tulaldaza baina

Şankai, 26 (TASS). Cziini—Çzouugiin (Mykdenii proviincada) oiro gazarta Japoonton ba zebsegte tariaaçanii dunda tulacaldaan bolsonii syylde japoonton bol agaariin bombordiroovko keden rajoonda kiize 17 kədəə suurinuudiigi usadkaba. Minga şakuu tariaaçan [...]lagdaba. Japoontonii povstaancanuudiigi suulgaka geze kyli[...] baisan Kyliina Giriisk provi[...] geze gazarta katuu baildaan [...]zelseer baina. Povstaancanuu[...] Kailaar geze gazarta japoonii [...]roplaaniigi ebdeze kojor l[...]guudiigi alaba. Japoonii kese[...] ekspidiicede gai uçaruulba.

Kari ulasuudiin uran zokioolçodiigi uri[...]

Moskvaa, 25 (TASS). Ijyyni saada bolkoor zarlagdasan soveediin uran zokioolçodiin byke kolbootiin kuralda zok oolçodiin emkidkeliin komiteed bol kiliin caadki iilete uran zokioolçod ba Kriitigyyiigi uriba. Oroi kamta 38 ailçad arban taban ulasaas urigdaba. Tyyn dotorni: AKŞ, Germ[...] Fraanca, Velikobritaani, Aa[...] Daani, Çekoslovaaka, Veengri, [...]laandi, Norveegi, Kitad Tyyrce[...]gaari geke metiin gərənyy[...] uran zokioolçod urigdaba. A[...] bol ijyyniiin dunduur jireze ek[...]

Kariuucalgata redaagtor G. Biligaajev

MEDEECEL

Ijyyniiin 3 da Deede—Yde kotodo B.M.A.S.S.R.iin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin VI—dugaar seesse zarlagdaba.

KELCEKE ZYILNYYDENI.

1. Kuriaalgiin kampaaniiin beledkeliin jabaca tukai Bookonii ba Tarbagatain Aimaguudiin Gyicedkeke Komiteediin ba Gaşeejevsk MTS iin iledkelnyyd (iledkelçed: nək. Bujantiin, Leoonov ba Kaidarov).
2. Soveediin kudaldaan ba ed tavaariin selgelte tukai Burkopsojuuziin ba Goortiin iledkelnyyd mən Kiaagta, Jaruuna kojor rajoonii Koperaaciin kolboonuudiin nemelte iledkelnyyd (iledkelçed: Pilynoov, Laatişev nemelte iledkelçed: Tarkaajev ba Makaarov).
3. 1934 onii biydzeedte batalka ba zəəri elsyylke tukai (iledkelçe nək. Teelin)
4. Emkidkeliin asuudalnuud.

Tus seessede Bur. TGK iin Byke Rosiin TGK iin, Zyyn Sibiiriin Kizaariin Gyicedkomiin ba SSSR iin TGK—iin geşyyd ba orlogçod urigdana, mən AGK, RGK—iin ba rajoonii koperaaciin kolboonii tyryylegçed (Bauntiin ba Koito—Baigaliin rajoouii koperaaciin tyryylegçedees bişeni) basa urigdana.

BMASSR—iin TGK—iin Sekretariaad.

MEDEECEL

Ijyyniiin 1-de ydeşiin 7 cagta Agropedinstityydiin klyyb[...]te Buriaadiin tyykiin asuudalnuud tukai erdem sojoliin B—M[...] Instityydiin tatasan zebləkə kural neegdene.

Zəbləkə kural deere n. n. Kaptaajeviin, Akaniaanoviin ba busadiin iledkelnyyd zəbləgdəkə

Ene kuraliin kədəlmər də profeesornuud Gydooşnikov, Roosokov, Koozmin, Znaaminskajaa, Kydriaavcev ba busad ka[...] baadalcana.

Erdem sojoliin ulasiin Instityyd şinzelkii ukaanii kədəlməriçəd, nam soveediin agtiiviigi urina.

Erdem sojoliin Instityyd

Velosipeed abkiin ujalga barigçadta

Velosipeed abka ujalganuudiin josoor ijyyni negen kyrte[...] Velosipeediigi egçə dyyrgekiin tula SSSR-iin kynde azayiled[...]beriiin Arkomaadiin ba Finaanciin Arkomaadiin duradkakan[...]kadaa: 3-daki ba 4-dəki seerinyydiin velosipeed abka bodoto[...] ujalganuudiigi ba byke seerinyydiin velosipeed abka ujalganu[...]diin dyblikaatiigi barigçad bol main 31-ees kozom bişe velos[...]peed əgədəg tuskai Toşmaşsbiit geze magaziinda biçyylk gebe[...]

Kolo baisan uçaraas bejeeree jireze biçyylke arga ygei kyn[...]yyd baigaa bol darui cagaa tuskai ujalga uruulsan magaziindaa zakiliin kariuugaar teləgdəsən zakiliin neemel kuudasa ilgeeze, tyyn deeree; tus ujalgani kadaa bodoto asaniigi juu ali dyblikaat (asaniigi, velosipeed abka ujalgiin dugaariigi ba seeriigi, tyynii ezenii neriigi zaaka josotoi.

Sverkaasiin ypravleeni ba Toçmaşsbiit.

Корректор Ж. ЖАМСАРАНОВ Верстал Д. Н. ЖАМБАЛОВ ТИПОГРАФИЯ «БУРПРАВДЫ». Уполномоч. Бурглавлит № 4[...]